

Večernik

Leto III. (X.), štev. 130

Maribor, torek 11. junija 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelek »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Motivi demarše Male antante v Budimpešti

KAKO IN ZAKAJ JE PRIŠLO DO DEMARŠE. — ZASTOPNIKI MALE ANTANTE SE NE BODO UDELEŽEVALI VEČ NOBENIH MADŽARSKIH DRŽAVNIH MANIFESTACIJ.

PRAGA, 11. junija. Povodom demarše držav Male Antante v Budimpešti radi iredentistične propagande, ki je naperjena posebno proti Češkoslovaški, Jugoslaviji in Rumuniji, objavlja češkoslovaški korespondenčni urad sledeče uradno pojasnilo:

K slovesnemu odkritju spomenika madžarskega neznanega vojaka, ki se je vršilo pred kratkim v Budimpešti, je bil povabljen tudi ves diplomatični zbor. Zunanji diplomatski zastopniki so dobili zagotovilo, da se pri slavnosti ne bodo vršile nobene proti katerekoli državi naperjene manifestacije. Kljub temu pa je prišlo o priliki odkritja spomenika do iredentističnih govorov in izjav in to celo iz ust oficijalnih madžarskih državnikov. Te manifestacije so bile naperjene predvsem proti državam Male antante. Čim je dobila češkoslovaška vlada o

teh dogodkih zanesljive informacije, je njen zastopnik v Budimpešti sporočil madžarski vladi, da v bodoče češkoslovaški diplomatični zastopniki v očigled takim razmeram ne bodo prisostvovali več nobeni madžarski državniki ali kak drugi manifestaciji.

O tem svojem koraku je obvestila češkoslovaška vlada tudi Jugoslavijo in Rumunijo, ki sta nato istotako obvestili madžarsko vlado po svojih diplomatičnih zastopnikih v Budimpešti, da bosta postopali na enak način kakor Češkoslovaška.

BUDIMPEŠTA, 11. junija. Jugoslovanski poslanik Luković je davi uradno posetil zunanjega ministra Valka ter mu izročil protestno noto jugoslovanske vlade radi zadnjega govora ministrskega predsednika grofa Bethlena, ki se je zavzemal za revizijo mirovne pogodbe v korist Madžarske.

Dr. Marinković prevzel svoje posle

BEOGRAD, 11. junija. Zunanji minister dr. Marinković, ki se je po večmesečni odsotnosti iz Švice vrnil v Beograd, je danes že prevzel posle svojega resora. Snoči je bil sprejet od kralja v avdienci.

Posvetovanje ministrov

BEOGRAD, 11. junija. Ministrski predsednik general Živković je konferiral davi z ministrom pravde dr. Srškićem, ministrom brez portfelja Uzunovićem, finančnim ministrom dr. Švrlićem in trgovskim ministrom dr. Mažuranićem. Zunanji minister dr. Marinković je konferiral včeraj z dr. Srškićem. Kmetijski minister dr. Frangeš se je včeraj s soprogo vrnil iz Bukarešta v Beograd.

Jugoslavija in Vatikan

BEOGRAD, 11. junija. Po informacijah diplomatičnih krogov je povratek papeškega nuncija Pelegrinettiija v Beograd v zvezi s skorajšnjo otvoritvijo konkordatnih pogajanj med Jugoslavijo in Vatikanom. Tudi v okolici nuncija zatrjujejo, da se bodo pogajanja pričela že v kratkem.

Italijanski poslanik na papeškem dvoru

RIM, 11. junija. Italijanska vlada je imenovala za svojega poslanika v Vatikanu senatorja Cesare Maria di Vecchia, enega izmed kvadrumvirov, ki so vodili fašistični pohod proti Rimu. Vecchia je znan kot eden najbolj

humanosti, za katero se baje bore, resnica pa je, da madžarski aristokrati in fevdalna gospoda izdajajo silne svote za ogromni proces, da bi zopet prišli do svojih posestev. Stroške procesa pa plačuje dejansko madžarska država na račun prebivalstva, ki se duši v velikih davkih.

Takšna je resnica o optantskem sporu.

zaupnih in zanesljivih sodelavcev Mussolinija. Ponovno se je že zgodilo, da se je s svojim delovanjem kompromitiral. Čeprav se je pričakovalo, da bo imenovan za poslanika na papeškem dvoru, vendar je vzbudilo njegovo imenovanje precejšnje začudenje, ker se je splošno mislilo, da bo imenovan na to mesto senator in bivši prosvetni minister Fedele. Za papeškega nuncija pri italijanski vladi je imenovan msgr. Borgoncini Duca.

Trgowska pogajanja s Poljsko

BEOGRAD, 11. junija. Vodja poljske delegacije za trgovinska pogajanja med obema državama, beograjski poslanik Babinski bo sprejel danes popoldne zastopnike časopisja, da jim poda izjavo o teh pogajanjih.

Agrarna uprašanja

BEOGRAD, 11. junija. Poljedelsko ministrstvo je izdalo zakonski osnutek, po katerem bodo vsa še nerešena agrarna vprašanja urejena po provincah v desetih letih.

Trockij hoče v Anglijo

LONDON, 11. junija. Trockij je vložil na novo angleško vlado prošnjo, da bi mu dovolila bivanje v Angliji, da se podvrže neki operaciji. Prošnja je bila takoj izročena notranjemu ministru. Domneva se, da bo angleška vlada ugodila prošnji, ako se Trockij zaveže, da se bo ravnal po predpisih in opustil vsako propagandno delovanje.

Sestava angleškega prestolnega govora

LONDON, 11. junija. Ministrski svet je imel včeraj in danes seje, na katerih je razpravljajal o političnih smernicah nove vlade in redigiral pri tej priliki tudi prestolni govor, ki bo prečitani na seji spodnje zbornice dne 25. t. m.

Uprašanje izpraznitve Porenja

PARIZ, 11. junija. Korespondent »Chicago Tribune« poroča iz Madrida, da je francoski zunanji minister Briand povabil dr. Stresemanna na sestanek, da se porazgovorita o izpraznitvi Porenja. Tej konferenci, ki se bo vršila julija ali avgusta v Londonu, bodo prisostvovali tudi zastopniki nasledstvenih držav, ker so istotako zainteresirani na izpraznitvi Porenja. Računa se, da se bo izpraznitev Porenja mogla pričeti že 1. septembra.

Moč godbe

O priliki požara velike blaznice v Greystonu v Zedinjenih državah je iznajdljivost nameščenega oboja rešila stotinam bolnikov življenje. V zavodu je bilo nad 1400 umobolnežev. Požar je nastal ponoči v srednjem traktu, ki je popolnoma zgorel in je bilo plamen videti več milj daleč. Bolniškim strežajem se je posrečilo spraviti večji del bolnikov v ogromno slavnostno dvorano, kamor ni posegel požar. Ker pa so bili bolniki silno razburjeni in nemirni, so poklicali takoj orkester zavoda. In glej čudo! Tekom četrte ure so se vsi bolniki pomirili in pričeli prepevati, posebno nabožne pesmi, godba pa jih je spremljala. Niti eden od navzočih ni izgubil življenja. Lahko pa si je predstavljati, kako strašni prizori bi se odigrali, ako bi nastala panika, katero pa so srečno preprečili z — godbo.

Prodorna sila ultravioletnih žarkov

je glasom najnovejših raziskovanj učencakov v živem staničnem tkivu mnogo večja nego smo doslej mislili. Ultravioletni žarki kratkih valov prodirajo v živo kožo mnogo globlje nego oni dolgih valov. Razlika je le glede kože, če je živa ali mrtva. Bela človeška koža bolj propušča ultravioleto žarke nego koža črnca, ker pigmentna vsebina preprečuje prodiranje žarkov.

Tudi pri klavirju se lahko zastrupiš.

Uglaševalec glasovirjev, 33 letni Wagner Josip, se je ob priliki uglaševanja klavirja zbedel z uglaševalnimi vilicami v levo roko. Rešilni oddelek mu je nudil prvo pomoč.

Nezgodna dečka

Štiriletni Anton Jurkovič je hotel splezati po lestvi na — črešnjo. Na vlažni lestvi pa je fantičku spodrsnilo. Pri padcu si je zlomil desno roko v nadlaktu. Rešilni odelček je malega ponesrečenca odpremil v bolnico.

Huda krava

Viničarko Ano Švarcovo iz Radizele pri Framu je nabodla krava in ji zadala na trebuhu 20 cm dolgo rano. Sreča v nesreči pa je, da je kljub veliki zevajoči rani ostala trebušna mrena nepoškodovana. Poklicali so rešilni oddelek, ki je ponesrečenko prepeljal v bolnico.

Splavarja povozil tovorni voz.

Včeraj popoldne se je 28 letni splavar Valentin Groš iz Breznega po poslu mudil v Pobrežju. Neki tovorni voz, ki je po klancu navzdol vozil brez zavore — torej prenašlo — ga je zagrabil. Grošu je zlomilo desno nogo. Rešilni avto ga je moral oddati v bolnico.

Pod voz je prišel.

Kleindienst Roman, 29letni oskrbnik Hutterjevega posestva na Plaču, se je pri izvrševanju svoje službe težko ponesrečil. Padel je med delom pod voz in si močno poškodoval hrbtenico. Bil je prepeljan v bolnico.

Optantski spor

med Jugoslavijo in Madžarsko ter med Madžarsko in Rumunijo je že več let v ospredju interesa pri Društvu narodov, pri mednarodnih sodiščih, v tisku in v vsej svetovni javnosti. V ravnokar tekočem zasedanju Sveta Društva narodov v Madridu je vprašanje zopet na vrsti in baš včeraj je Svet odgodil vprašanje optantskega spora med Madžarsko in Rumunijo do meseca septembra, dočim je glede spora med Jugoslavijo in Madžarsko sprejel sklep, da postavi Jugoslavija na podlagi sporazuma z Madžarsko zopet svojega sodnika v madžarsko-jugoslovensko razsodišče.

Optantski spor je v svojem bistvu boj madžarskih fevdalcev proti agrarni reformi v Rumuniji in Jugoslaviji. V okviru agrarne reforme v obeh teh državah so bila konfiscirana posestva Madžarov v Erdelju in v Banatu, ki so se izselili na Madžarsko. 348 madžarskih veleposestnikov in lastnikov manjših zemljišč je pričelo radi tega proces pred Društvom narodov. Madžarski fevdalci so naravno proti kakršnikoli agrarni reformi. Skoro v vseh evropskih državah je fevdalni sistem likvidiran, samo na Madžarskem še vlada dalje pod grofom Bethlenom. Agrarna reforma, ki so jo kot v zasmeh izvedli na Madžarskem, se pri najboljši volji ne more nazivati s tem lepim imenom. Seveda madžarski grofje in baroni zahtevajo od Rumunije in Jugoslavije konfiscirana posestva nazaj in vodijo ogorčeno »načelno« borbo proti agrarni reformi, kakor so jo izvedle Jugoslavija, Rumunija in druge države, kjer so madžarski plemenitaši imeli svoja ogromna posestva. Ti madžarski fevdalci pa tudi iz istih razlogov vodijo najostrejšo kampanjo za revizijo mirovne pogodbe, ne morda radi madžarskih manjšin, ampak radi svojih — posestev.

Nedavno je izšel spis, ki objavlja seznam madžarskih magnatov in vseh drugih, kateri so zainteresirani v madžarsko-jugoslovenskem in madžarsko-rumunskem optantskem sporu. V spisu so navedene tudi površine konfisciranih posestev. Radi interesantnosti naj navedemo samo nekaj podatkov (površine so mišljene v ogrskih jutrih ali oralih): grof Istvan Ambrozy 6659; grof Gyula Andrássy 34.038; baron Zoltan Banffy 8.871; grof Aladar Bethlen 6.050; grof Istvan Bethlen (min. predsednik) 6.284; njegova žena 4.100; grof Lajos Karolyi 52.938; grof Gyula Karolyi 8.738; Istvan in Laszlo Karolyi 23.180; grof Jožef Karolyi 10.219; grof Janos Urmanczi 27.658; grof Sigfrid Nimpfen 18.097; grofica Charlotta Zichy 4231; grof Robert Zselenzsky 14.259 itd. Kakor rečeno, je vseh v sporu interesiranih 348. Od teh je 111 aristokratov, ki imajo konfisciranih odnosno pod agrarno reformo 550.000 juter zemlje; vsi ostali pa komaj 54.000. Pravi madžarski kmetje na sporu nimajo nikakšnega interesa.

Ti kratki podatki jasno kažejo socialno ozadje madžarske borbe proti agrarni reformi v državah Male antante. Madžari na zunanji vplijejo o kulturi in

Ribnica na Pohorju

Vzporedno z glavnim grebenom zapadnega Pohorja, ki se začne pri globoko razjedeni Šiklarici in gre preko Jezerskega in Črnega vrha, preko Velike in Male kope, se vleče južno od Drave v zapadno-vzhodni smeri stransko gorovje, ki ga tvorijo posamezne, od pohorskih potokov in rečic prejedene skupine: Mravljakov vrh, Vrh sv. Primoža in sv. Antona, Orlica, Št. Janški vrh in Rdeči breg s sv. Ignacijem. Na planem, odprtem in zato svetlem hrbtu, ki veže glavno gmočo Črnega vrha in z njim združenega Višavja (1543 m.) z Orlico (796 m.) tako, da tvorijo ob enem razvodje med pohorskim potokoma Vuhreščico in Velko, leži 715 m. nad morjem Ribnica na Pohorju, lična in zanimiva gorska vas, poleti in pozimi vedno polna svežega planinskega zraka, polna zdrave in zdravilne solne toplote in svetlobe, pa bogata tudi na vodah in ribah, zlasti rdečepikčastih gorskih postrvih, ki skakljajo po bistrinih in penečih se šumih, vrtincih in vodopadih Velke, Vuhreščice in njenih pritokih visoko v hribe do njih izvirkov. Iz Lehenske graščine z ene strane, s štajerske, in iz Puhentštajnskega grada z druge strani, s koroške, so nekaj semkaj hodili loviti rib, da je še sedaj vsakomur lahko razumljivo, zakaj se najvišje ležeča vas na severni strani našega Pohorja imenuje baš Ribnica.

Če greš s kolodvora Brezno-Ribnica skoz gorsko selo »Pod Velko« ob glasni, mestoma naravnost preko granitnih skal grmeči Velki, znamenitem potoku, kar je nekoč tvoril konec štajerskih posestev koroškega šentpavelskega samostana in je vsled tega še danes meja med sredoma Maribor in Slovenjgradec, se tudi v najhujšem zimskem času brž prepričaš, da v njenih vodah ne manjka rib: Od kamna do kamna, ki gleda iz vode, skačejo, v mrzli vodi se kopajoč, potaplajoč in po ribah stikajoč, številni, sedaj v zimskem času, krasno in pestro pisani povodni kosi, ob potoku navzgor, do njegovih izvirkov, pomešani z rumenimi gorskimi pastircami, ki se niti pohorskega mraza ne strašijo, ker se jim v okolici Ribnice ni treba bati stradanja.

Sv. Martin, najvišja vas na južnih obronkih pohorskih, je izpostavljen vsem mogočim vetrovom in zavoljo tega se ga marsikdo izogiblje, dasi po nepotrebnem. Njegova severna sosedja Ribnica je pred njim zavarovana po Ribniškem sedlu, Jezerskem vrhu, po Višavju, po Črnem vrhu in po obeh Kopah. Vartuje jo pa tudi zbor svetnikov in svetnic, ki jih še prav posebno časte v krasni, za take višine naravnost sijajni, pa ob enem nad vse prikupljivi cerkvi, okoli katere so ozko postavljene in se bojazljivo in ob enem zaupajoče tiščijo okusne hišice in vilam podobne stavbe, obdane z vrtovi, poleti polnimi duhtečih cvetic, in s sadovnjaki, ki dajejo najbolj sočne hruške in jabolka. Sv. Jernej (24. avg.), sv. Urša (21. oktobra), Janez Krstnik (24. jun.), zlasti pa Rožnenska nedelja 4. oktobra vsakega leta so oni določeni in posvečeni dnevi, ko se ne le »farmani« župnije Ribnica na Pohorju, ampak tudi iz sosednjih župnij v velikih množicah in v vriskajočem razpoloženju, dekleta v pisanih oblekah, mladeniči s krivci od mallega divjega petelina, od ruševca, za klobuki, zberejo, da se zahvalijo za že prejete dobrote in si izprošijo za bodočnost še novih za sebe in za govejo živino. Kajpada tudi stari očaki in stare žene, gospodarji in gospodinje s samotno, včasih nad tisoč m. visoko ležečih kmetij pridejo ob takih prilikah, ne le v nedeljah, na Ribnico v cerkev in v gostilno: Hribniki, Pesniki, Ravnjaki, Reberniki, Završniki, Bukovniki, Kralji, Kotniki, Kopniki, Gosaki, Pavliči, vsi so ob takih svečanostih zbrani, da niti cerkev niti tri gostilne ne morejo hkrati nuditi vsem zadosti prostora.

Sedaj imajo pohorski Ribničani svoje pokopališče. Iz vasi pelje krasen drevored ob živi meji mimo starih kapelic s podobami, predstavljajočimi vse postaje križevega pota, na jasno, oblo brdo s cerkvico sv. Lenarta. Tam, kjer je tu svet najbolj odprt, kjer je največ solca in zraka, se razprostira vaško pokopališče s krasnim razgledom na celokupno zapadno Pohorje, na Kozjak in na Dravsko dolino. V celi Sloveniji na deželi pa skrat

ka ni najti pokopališča, ki bi se mogel ponašati s tako bogatimi, tako krasnimi in tako okusnimi nagrobnimi spomeniki kakor to pokopališče. Krasni kamen daje pohorski granit v bližnjih Lenarčičevih kamnolomih ob Velki pod Šiklarico in Jezerskim vrhom.

Nekoč, v starejših časih, so morali nositi mrliča čez glavni greben pohorski, čez Ribniško sedlo mimo »Cerkvice« dol k župni cerkvi v Mislinjsko dolino. Pri »Cerkvici« je stala tedaj kapelica s podobo matere Božje. Pa se je v hudi zimi pripetilo, da so pogrebci vrh Pohorja v mrazu in snegu omagali; tedaj so krsto z mrličem položili in zakopali v debeli in oledeneli sneg, da jo ob ugodnejšem vremenu, čez teden ali več dni, odnesejo na pokopališče v Mislinje. Visoko zapadli sneg je pa tudi še sedaj, ko je večno počivališče pri sv. Lenartu samo četrte ure oddaljeno, za pogrebce velika zapreka; in doživiš lahko, da v sprevodu samo stara ženica moli očenaš za očenašem za »toto dušo«.

Vas Ribnica na Pohorju že sama na sebi ima in nudi vse, kar je letoviščarju in športniku, tako poletnemu kakor zimskemu, potrebno. Celo stalen zdravnik je tu nastanjen. Ljudstvo je nad vse prijazno in prikupljivo. S kolodvora do vasi je dve uri peš: hodi še tako počasi, ne boš srečal ne odraslega ne otroka, ki bi te ne pozdravil. V dveh do treh urah lahko dosežeš od Ribnice na vsako izmed glavnih razglednih točk na Pohorju; do znamenitega Ribniškega jezera ni deji kot poldrugo uro; isto velja za Črni vrh ali Veliko Kopo. Vsa zunanost vasi razodeva neko blagostanje, ki priča o pridonosti domačega ljudstva. Na »šajkah« drva, na splavih pa hode in tramove so nekaj tudi pohorski Ribničani kot »vozniki« pod poveljstvom svojega »karmoniša« ali gospodarja s svojimi dolgimi »lemeži« spravljali v Beograd in do Železnih vrat in so, v domačo raševino oblečeni, obogateli, da so lahko postavili domove, ki jih še sedaj posečajo celo stalni gostje iz Hamburga. Ko bo kedaj postavljena planinska postojanka v kraljestvu Jezernikovem ob Ribniškem jezeru, tedaj še le bo prišla do prave veljave Ribnica na Pohorju in ves krasen svet okoli nje, bo zaslovel, kakor je to že davno zaslužil.

Dr. Fr. M.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 11. junija. Gostovanje v Varaždinu.

Koliko je v Jugoslaviji državnih in zasebnih žrebčarn?

Za vzdrževanje dobrih konjskih vrst in za pospeševanje konjereje so žrebčarne velikega pomena. V naši državi imamo državne in zasebne žrebčarne. Velik del državnih žrebčarn se poleg pospeševanja konjskih pasem bavi tudi s pospeševanjem ostale živinoreje, po potrebah okolice. Državnih žrebčarn je 7: žrebčarna v Stančiču pri Zagrebu (Svetak), za odgojo konj takozvane lipcanske pasme, ki so odlični za ježo in vprego, močni in vztrajni; je ena izmed največjih žrebčarn. Izven te so še v Vrani (Dalmacija), Selih (Slovenija), Goradži (Bosna), Karadjordjevu (Bačka), Ljubčevu (Srbija) in Dušanovu (Macedonija), žrebčarna v Karadjordjevu goji konje težkega tipa, porabne za poljska deia in vojaške potrebe, zlasti za topničarstvo, znane pod imenom nonius. Žrebčarna v Ljubčevu pri Požarevcu goji angleške polnokrvne konje za jahanje in lahko vprego, one v Vrani, Goradži in Dušanovu pa odgajajo konje gorskega tipa, za tovor, za lahko vprego in ježo, arabski tip. Žrebčarna v Selih pri Ljubljani pa goji belgijske, težke noriške konje, ameriške dirkače in angleške polnokrvne. Izmed zasebnih žrebčarn so zlasti znane one grofa Eltza v Vukovaru (nonius in lipican), dalje kneza Odescalchija v Iloku (arabci), Štefana Lajera v Izidorovcu pri Lipiku, Gjoke in Gedeona Djundjerskega v Vojvodini, Olge Jovanović istotam itd. Vidi se, da tudi v tem pogledu »redničimo« se, prečani.

Mariborski in dnevi drobiž

Za kopališče v mestu

Mestna občina mariborska se je lotila velikega dela, ki bi naj služilo v splošno dobro njenega prebivalstva. Kljub ogromnim žrtvam je pričela z gradbo velikega javnega kopališča na Felberjevem otoku, ki bo ena izmed najmodernejših kopaliških naprav v Sloveniji in sploh v državi. Vendar prizadevanja mestne občine ne bodo v polni meri dosegla namena, kajti precejšnja oddaljenost bo mnogim, razen ob nedeljah in praznikih, onemogočila izkoriščanje kopališča. Večina mestnega prebivalstva: uradništvo, obrtništvo, zlasti pa delavstvo, razpolaga s pičlo odmerjenim prostim časom. Tem kopališču na Felberjevem otoku ne bo koristilo. Opoldanski dve-ali triurni odmor je prekratek za poset Felberjevega otoka in ravnotako tudi ure večernega odmora. Dolžnost mestne občine pa je, da poskrbi ravno za navedene sloje, ki tvorijo večino njenega prebivalstva. Njim je kopališče v bližini neobhodno potrebno. Sodobna higijena telesa in zdravstvene prilike terjajo od človeka, zlasti pa od meščana, da skrbi za snago ter izpostavlja telo solncu in zraku.

Najenostavnejša rešitev tega vprašanja bi bila restavracija takozvanega Käfferjevega kopališča, ki je sedaj popolnoma zapuščen. Gotovo je, da bi bilo kopanje v Dravi prepovedano, instaliralo pa bi se več prhi, ki bi naj nadomestile dravsko vodo. Ograjo bi bilo treba popraviti in spraviti v red tudi oblačilnice.

Črepinje, ki so bile, predno so izpeljali v Dravo kanale, velika nadloga kopalcev, ne bodo več povod neprestanih pritožb, ker itak ne bo smel nihče v Dravo.

Pereče vprašanje, kako nuditi delu mestnega prebivalstva osvežujoče razvedrilo na solncu in zraku, bi bilo torej v zvezi z malenkostnimi stroški. Rešitev pa bi bila najenostavnejša na ta način, da bi se ureditev in oskrbovanje Käfferjevega kopališča poverila enemu izmed društev, ki zasledujejo telesno vzgojo. Občina sama bo itak imela dovolj dela z oskrbovanjem in vzdrževanjem Felberjevega otoka, nadaljni obstoj Käfferjevega kopališča v zamišljenem obsegu pa je brez dvoma nujno potreben.

Razstava risb in ročnih del

je bila te dni na državnem ženskem učiteljskem v Mariboru. Prireditelj je bila interna in je imela zgolj pedagoški pomen: vsposobujati naraščaj zavoda k nadaljnemu delu. Razstavljene izdelki so pričali o resni vnemi, s katero se goje spretnosti na zavodu. Omenjamo predvsem s krasnimi narodnimi vezeninami opremljene oblečke, ki so jih izdelale gojenke na inicijativo gđ. M. Bračičeve. G. R. Klopčič pa je pokazal, kako se da narodni ornament negovati pri risanju na takih zavodih, ki vzgajajo narodne učitelje. Tudi nalepljeni izrezki so bili zelo zanimivi in uspeli so gojenkam celo nekateri portreti. Učiteljice vadnic so razstavile lepe risbe in lična ročna dela: lep vzgled gojenkam, kaj je mogoče tudi v osnovni šoli doseči s pridnostjo in požrtvovalnostjo. Želimo, da bi bil lep uspeh razstave učenkam in učiteljem v pobudo za nadaljno uspešno delovanje.

Mariborsko olepševalno društvo

se zahvaljuje tvrdkam: Rudolf Kiffmann, Ivan Živic, Al. Domicelj, Ubald Nassimbeni, »Drava«, Jakob Vesnaver, Straschil & Felber, Matija Obrar, Jelenc & Šlajmer za les, ki so ga darovale za napravo klopi v parku in tvrdkam Pinter & Lenart in Ivo Andraschitz za podarjene vijake za te klopi.

Legitimacije trgovskih potnikov.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo opozarja vse tvrdke, katerim so bile izdane legitimacije za potnike, da se mora prenehanje potnikove službe takoj javiti zbornici, ter ji po možnosti tudi vročiti legitimacijo. Legitimacije, ki so postale neveljavne zbog prenehanja službe, je treba uradoma odvzeti, če se niso vrnille zbornici obenem s prijavo o prenehanju službe. Zato mora vsaka tvrdka nenu doma prijaviti zbornici prenehanje potnikove službe tudi za primer, da ji potnik legitimacijo ni vrnil.

Finančno ministrtvo

je Mariborsko olepševalno društvo oprostilo plačila taks za vloge na oblaštva.

Obrtno gibanje v Mariboru.

boru sledeče nove obrtne pravice: Csemba Ferdinand, prevažanje oseb z avtomobilom po naročilu, Meljska c. 42; Munda Josip, krojač, Koroška c. 9; Baumkirchner Karl, vrvar, Aleksandrova c. 83; Grobelšek Franc, prevažanje tovarov, Aleksandrova c. 57; Golež Anton, bančna poslovalnica, Aleksandrova cesta 42; Lah Franc, brivec, Stritarjeva ul. 17; Šef Jožef, pek, Kettejeva ul. 17; Jug Ant. mizar, Vodnikov trg 31; Josip Hutter, tovarna klotov, Motherjeva ul.; Novak Matija, mizar, Smetanova ul. 62; Bevc Jožef, čevljar, Taborska ul. 6; Seifried Matilda, trgovina z lesom, Betnavska c. 3; Tempes Viktor, brivec, Meljska c. 1; Mučič Franc, čevljar, Jezdarska ul. 8; z o. z., trgovina z mešanim blagom, Frankopanova c. 35; Tvrdka »Medo«, dr. z o. z., trgovina z mešanim blagom, Glavni trg 21; Struel Mihael, klepar, Gregorčičeva ul. 8; Partlič Martin, izvošček, Sodna ul. 2; Prah Alojzij, pletar, Cvelična ul. 34; Babič Ivan, trgovina z modnim blagom in perilom, Gosposka ul. 24; Pečenko Krista, trgovina z modnim blagom, Vetrinjska ul. 24; Tvrdka »Ži-bred dr. z o. z.« trg. s čevlji in modnimi predmeti, Glavni trg 18; Tvrdka »Imporex« d. z o. z., trgovina z lesom, Aleksandrova c. 16; Schober Franc, pek, Kralja Petra trg 2; Kraut Franc, mesar, Tržačeva ul. in Poleg Peter, brivec, Tržaška c. 47. — Izbrisanih pa je bilo meseca maja skupno 19 obrtnih pravic.

Ljutomer.

Tukaj je bila v nedeljo pokopana ugledna gospa M. Karba, roj. Žitek, stara 58 let, vdova po znanem narodnem buditelju in učitelju g. J. Karbi. Rajna je bila vrla narodna žena in vzorna gospodinja. Podpirala je zvesto vsako narodno podjetje. Društva bodo zelo občutila njen prerani odhod. Zapustila je hčerko, gospo Inko Kladnikovo, inženjerjevo soprogo v Prištini, ki je bila svoj čas učiteljica pri Sv. Križu. Blagopokojenci naj sveti večna luč! Žalujemo naše sožalje!

Nov telefonski imenik in avtomatska centrala v Mariboru.

Za področje direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani je izšel nov telefonski imenik, ki vsebuje vse nove centrale, naročnike in vse izpremembe nastale do konca meseca maja. Dobi se pri poštali Ljubljana, Maribor in Celje, naroči pa se lahko tudi pri direkciji pošte v Ljubljani. Prodajna cena je 20 Din. Telefonske naročnike posebno opozarjamo, da bo v kratkem otvorjena v Mariboru avtomatska telefonska centrala (isti sistem kakor v Ljubljani) in da dobijo za to mariborski naročniki popolnoma nove številke, ki pa so v imeniku že natisnjene.

O krčevinsko-mariborski meji

je že dalj časa čuti zelo upravičene pritožbe. Sinoči je padel v mestni ribnik, ki je zadnje dni narasel do bregov, Ivan Modrič iz Pesnice. Njegov tovariš ga je rešil. Nezgoda se je pripetila, ker ni »nikdo« kompetenten za postavitve ograje okrog ribnika. Ta nedostatek je že zakrivil mnogo nezd. Tudi ograja ob potoku, ki vodi v park, je tako defektna, da je zlasti otrokom nevarna, ker je jarek nad meter globok.

Neuspeli poizkus samomora.

Sinoči okrog pol 21. je izvršil upokojeni policijski nadzornik T. v hipni duševni zmedenosti poizkus samomora. Iz revolverja si je hotel v svojem stanovanju pognati kroglo v glavo, a ga je projektil samo oplazil, tako da je izven vsake nevarnosti. Zdravnik je ugotovil, da je lahko telesno poškodbo.

Svinjski sejem.

Na svinjski sejem, ki se je vršil dne 7. t. m. je bilo pripeljanih 321, prodanih pa 265 svinj. Cene so bile sledeče: 5-6 tednov stari prašiči Din 120-150, 7-9 tednov Din 200-250, 3-4 mesece Din 320-400, 5-7 mesecev Din 480-520, 8-10 mesecev Din 580-650, 1 leto stari 800-1.200, 1 kg žive teže Din 10-12,50, 1 kg mrtve teže Din 15-17.

Iz življenja primitivnih Tavlilov

ZLI DUHOVI. — OTROCI BREZ OČETOV. — KOMUNIZEM IN VAROVANJE LASTNINE.

Dandanes, ko je že ves svet razdeljen na države in kolonije, skoraj ni več kottička kopne zemlje, ki bi bil tudi le dejansko brez gospodarja. Zaradi tega tudi pravih divjakov malo da ne ni več. Sicer pa so bili in so deloma tudi še napadni in močno pretirani pojmi o »divjakih«, kajti vsa ta ljudstva, ki jih označujemo s tem skupnim imenom, imajo izvestno, čeprav morda od naše zelo različno kulturo in religijo. Za nas so »divji« samo zato, ker se način njihovega življenja, mišljenja in običajev razlikuje od našega.

Med take »divje« narode, ki spadajo po naših evropskih pojmi med najbolj primitivna ljudstva štejemo tudi črnopolte Tavlile, polineško ljudstvo, ki prebiva na otoku Nova Britanija v Južnem morju. Ta velik in z bajnim rastlinstvom obrastli otok se nahaja sicer v angleški posesti, a Angleži se zanj in njegovo prebivalstvo ne brigajo veliko. Edini beli ljudje na Novi Britaniji so farmerji, ki pridelujejo s pomočjo domačih temnopoltih delavcev kopro, dišave, tobak in riž. Kolonijo opravlja angleški guverner, ki ima na razpolago tudi nekaj vojakov, s katerimi vzdržuje »rede«, odnosno prireja kazenske ekspedicije, kadar je treba domačine v gozdovih poučiti, da veljajo tudi zanje zakoni in postave.

Pred nemško, in pozneje po svetovni vojni angleško okupacijo, so bili Tavlili ljudožrci, dandanes se pa taki zločini

sameznih plemen smejo imeti nekatere stvari, ki so samo njihove in se jih nihče drugi ne sme dotakniti. Sicer si pa Tavlili pomagajo na drug način. Ako hoče kdo, da obdrži zase kako stvar, položi nanjo ali poleg nje enostavno poseben znak (leseno soho duha ali nekaj sličnega) in nihče se je dotakne. Tavlili so namreč prepričani, da je v sohi hudobni duh, ki bi se strašno maščeval nad tistim, ki bi se dotaknil stvari, katero čuva. Noben policist bi ne mogel v Evropi tako varno čuvati sadnega drevesa, kosa obleke itd. kakor čuva pri Tavlilih tak leseni »duh«.

„Pozabljivi“ uradnik

V Kopenhagnu je živel siromašen uradnik, ki je bil sicer popolnoma srečen. Mučila ga je dan za dnevno samo misel, kako bi postal slaven. In slučaj mu je pomagal k temu. V nekem malem mestu je umrl njegov sorodnik, dežnikar po poklicu, ki mu je zapustil več sto dežnikov. Srečni dedič je spravil vso deščino v svoje malo stanovanje, vzel najlepši dežnik, prišil nanj svoje ime v rdeči barvi in ni več mislil na svojo deščino. Nekoč je šel v neko slaščičarno, kjer je potem dnežnik pozabil. Naslednjega dne je čital v vseh večjih listih sledeči oglas:

»Gospod Henrik Jespersen je pozabil

Če postane vojvoda polnoleten

ta stvar ni tako enostavna, kakor pri navadnih zemljanih. Človek bi mislil, da je prestavljen zopet v srednji vek, ako čita opis slavnosti, ki so se vršile pred nekaj dnevi na čast mlademu vojvodi Norfolku v gradu Arundel v Angliji. Mladi vojvoda je postal namreč polnoleten, kar so po starem angleškem običaju praznovali z največjim pompom. Belo oblečena mlada dekleta so posula cesto, pa kateri je šel mladi vojvoda k maši, s svežimi cveticami. Vojvodo so spremljali aristokrati v srednjeveških kostimih, dalje škofje, plemkinje in lakaji v belih oblekah z rdečimi šerpami. Popoldne se je vršila velika pojedina za vse uslužbence vojvode, ki je trajala pozno v noč in pri kateri so spili nič manj kot 10 hektolitrov alkoholnih pijač. Ponoči pa je zažgal mladi vojvoda na sosednjem griču ogromen kres, ki je daleč okrog naznanjal, da je postal vojvoda Norfolk polnoleten.

Monstre-hotel v Pragi

bodo zgradili v bližini Masarykovega kolodvora, spojen z garažami za avtomobile. Hotel bo zgrajen na površini 3150 kvadratnih metrov in bo imel devet nadstropij. V garaži, ki bo tudi devetnadstropna, bo prostora za 1000 avtomobilov, v hotelu pa bo več sto sob. Zgradbo, ki bo iz železobetona, bo postavil industrijalec Miloš Bondy, in so stroški proračunani na nad 40 milijonov Kč. Bo to podjetje, kakoršnih je malo v evropskih velikih mestih.

Sport

LAHKOATLETSKI MEETING SK ŽELEZNIČARJA.

SK Železničar priredi 16. t. m. ob 9. na igrišču »Rapida« narodni lahkoatletski meeting v sledečih disciplinah:

A) za mladino od 16—18 let: 1. tek 100 m za juniorje kat. 6, 2. skok v višino za iste.

B) za atlete brez ozira na starost: 1. predteki 100 m, 2. met diska, 3. troskok, 4. predteki 400 m, 5. met kopja, 6. finale 100 m, 7. skok v daljavo z zaletom, 8. finale 400 m, 9. met krogelje, 10. tek 800 m, 11. skok ob palici, 12. tek 3000 m, 13. štafeta 4×100 m.

Tekališče meri 460 m in ima 4 nedvi-gnjene zavoje posuto z žlindro. Tekmovanje se bo vršilo brez handicapov po pravilih J. L. A. S. Start je dovoljen samo verificiranim atletom J. L. A. S. Rok za prijave do 10. junija. Poslednji rok prijav z dvojno prijavnino 16. VI. ob pol 9. na igrišču S. K. Rapida. —

SK Železničar.

Sledeči lahkoatleti morajo biti v sredo 12. t. m. točno ob 16. na igrišču: Podpečan, Kager, Dobrila, Jordan, Zej, Zupan, Babnik, Kosi, Wagner, Pasternjak, Seničar, Drobnič, Pišof, Strukl, Krieger, Jenko. — Sledeči igralci morajo priti dne 13. t. m. ob pol 20. v gostilno Laufer: Strukl, Bauer, Wagner, Oman, Frangeš, Ronjak, Pollak, Mahajnc, Bačnik I., Konrad, Pezdiček I.

Pri vsaki zabavi, celo pri trenutnem srečavanju, se neestetično občuti, ako prihaja iz ust slab duh. Včasih povzroča tudi kaka želodčna indispozicija slab duh iz ust, večinoma pa je vzrok le nezdrava zanemarjena ustna votlina. Zato pridno grgraj z Odolom! Odol je čudovito očvrstilo za usta. Odol prodre v vse gube in gubice sluznice ter še dolgo potem nasprotuje povzročiteljem gnilobe in razkrajanja. Ta izvanredni učinek je naredil iz Odola to, kar je postal za ves svet: dokazano najboljšo sredstvo za nego zob in ust.

dogajajo vedno bolj poredkoma. Uživanje človeškega mesa so jih Evropci odvadili, niso jih pa odvadili verovati v duhove in strahove, ki so njihova največja nadloga. Tavlili so namreč prepričani, da jim vse slabo v življenju povzročajo zli duhovi in strahovi in kadar jih zadene nesreča, se po več dni, tednov in celo mesecev trudijo, da bi našli hudobnega duha, ki jim jo je povzročil. Tedaj zapustijo svoje domove in se noč in dan potepajo po gozdovih in samotah, da bi »ujeli« hudobnega duha ter ga kaznovali.

Dasiravno so Tavlili zelo preprosto ljudstvo, verujejo vendar v posmrtno življenje in svojim voditeljem postavljajo celo nekakšne spomenike, to je velike lesene in sirovo izrezane pošasti, ki jih bače varujejo na onem svetu zlih duhov. Tavlili se torej bojijo zlih duhov tudi na onem svetu in ne samo na tem. Zelo zanimivi so pa tudi njihovi nazori o rodbinskem življenju. Tako so n. pr. prepričani, da oče ni v nikakem sorodstvu s svojimi otroci. Kadar hoče mlada žena imeti otroka, odide v gozd in poišče seme neke rastline, katero potem zavžije med izgovarjanjem posebne molitve, v kateri prosi duhove, da bi ji naklonili dete. Ako so duhovi naklonjeni in ako je seme še nedotaknjeno, dobi potem Tavlilka otroka, ki prejme njeno in ne očeto-vo ime, kajti očeta Tavlili sploh ne poznajo. Ko je otrok malo večji, toliko da že sam hodi, ga odnese mati k svoji materi, katera ga potem vzgaja in pri kateri ostane. Prava mati dobi potem zopet v vzgojo otroke svoje hčere.

To zanimivo naziranje o rojstvu otrok in njihovo vzgajanje je edinstveno na vsem svetu. Nobeno drugo človeško ple-me razen Tavlilov ne zanika vloge očeta pri rojstvu otroka. Na ta način Tavlili sploh ne poznajo pravega družinskega življenja, so pa sicer tudi v marsičem drugem pravi komunisti. Privatne last-nine med njimi ni; vse, kar imajo, je skupna last vseh. Samo poglavarji po-

včeraj v moji slaščičarni svoj dežnik, ki ga dobi takoj nazaj, ako plača stroške za ta oglas.»

Henriku Jespersonu se seveda ni niti sanjalo, da bi to storil, ker je imel doma toliko dežnikov, da ni vedel, kam z njimi. Prišel pa je pri tej priliki na originalno imejo. Misli si je: »Oglas je čital ves Kopenhagen in gotovo tudi polovica Danske. Na ta način postane človek lahko slaven.« Zato je oskrbel vse svoje dežnike s svojim imenom in vsak dan kje po enega pozabil. In res je bilo potem dnevno čitati po listih: »Gospod Henrik Jespersen je pozabil to pot svoj dežnik v moji trgovini.« In tako so delali vsi trgovci z njegovo pomočjo reklamo zase, ves Kopenhagen pa se je od srca smejal »pozabljivemu« uradniku.

On pa je seveda postal slaven, po čemu je tako hrepenelo njegovo srce. Vsak otrok je vedel za njegovo ime, profesorjem pa je v raztresenosti celo konkuriral. Te dni je ta »pozabljivi« uradnik umrl in so mu priredili slavnosten pogreb. V sprevedu so bili tudi vsi trgovci, kavarnarji, slaščičarji itd., ki jim je v svoji »pozabljivosti« zapustil v življenju kak dežnik.

Suinjske dirke u Mehiki

Konjske, pasje, avtomobilske in aeroplanske dirke v Mehiki očitno niso več dovolj senzacionalne. Zato so prišli tamkaj na novo idejo, da bi na take prireditve privabili čim več ljudi. V glavnem mestu Mehiki pripravljajo namreč sedaj — dirko svinj. Vsaka svinja je zaprta v posebni kletki, pred katero leži pripravljena hrana. Vse živali puste popolnoma sestradati, nato pa jim odnesejo pripravljeno hrano več sto metrov daleč. Končno naglo odpro kletke in svinje zdrve proti jedilom. Katera prispje prva — je zmagala.

Zgodovina brez letnic

V ameriških šolah so uvedli sedaj nove knjige o splošni zgodovini, sestavljene po metodi znamenitega pedagoga Harolda Rugga, profesorja na kolumbijskem vseučilišču v Newyorku. Po tej metodi so zgodovina, etika, zemljepis, politična ekonomija in sociologija spojeni v en sam učni predmet, ki se zove sociološki nauk. Ameriški listi naglašajo, da je dosegla ta novost velike uspehe, ker se poučuje splošna zgodovina v ameriških šolah sedaj bolj z ekonomskega kakor političnega stališča. Gojence učijo učitelji predvsem o velikih pridobitvah človeštva na polju mehanike, tehnike in industrije, dočim se nastanek, razvoj in padec raznih cesarstev in kraljestev omenjuje samo s par vrsticami. O preseljevanju narodov ter o svetovni vojni je v teh zgodovinah skupno po 2000 besed, vendar pa se pri tem ne omenja niti ena bitka. Velik del knjige je posvečen etiki in sociologiji. V 38 ameriških državah je razširjeno dosedaj že nad 600.000 novih zgodovinskih knjig prof. Rugga. Profesor sam je mnenja, da bo potrebno približno 10 let, da se direktor ali s posredovanjem njegovih številnih in zvestih pristažev in sodelavcev temeljito izpremeni vsa besedila šolskih knjig o splošni zgodovini.

Previdnost.

Ravnatelj filmske družbe je prisostvoval poizkusnemu predavanju novega govorečega filma.

»Sceno v tretjem dejanju, 20 minutni samogovor junaka je treba izpustiti.«

Režiser: »Čemu vendar?«

»Razumljivo. Ne trpim zabavljanja in psovanja pri mojih filmih.«

»Toda gospod ravnatelj: Junak ne zine niti ene zle besede.«

»Junak ne, toda pomisliti je treba na publiko.«

Posnetki spreveda preminulega igralca Karla Pavlina se dobijo za ceno Din 5.— pri tvrdkah: Foto Mayer, Zlata Brišnik, Viktor Kosi in glavna trafika.

MO službeno.

V nedeljo 16. t. m. prijateljska tekma ISSK Maribor:SK Rapida ob 17. na igrišču SK Rapida. Predtekma ISSK Maribor rez.:Podoficirska šola. Službujoči odbornik g. Fritz Weltzebach, ki je bil kooptiran v MO mesto odstopivšega odbornika g. Kokalja.

Dirka kolesarskega društva »Poštela« v Radvanju.

Pri nedeljski dirki narodnega kolesarskega društva »Poštela« v Radvanju je startalo 10 dirkačev. Dirkalo se je na 38 km dolgi progi (start in cilj gostilna Mautner) Zg. Radvanje - Betnava - Tržaška cesta - Zg. Poljskava in nazaj. Dirkači mladega društva so dosegli sledeče uspehe: 1. Koban Josip v 1 uri 12 minut 56 sekund; 2. Tomše Ivan v 1 uri 14 minut; 3. Pesek Viljo v 1 uri 20 minut, v 1 uri 13 minut; 4.) Tinko Miro v 1 uri 14 minut; 5. Pesek Kili v 1 uri 20 minut. — Prvo darilo, bronasto statueto, je daroval g. Bogomir Divjak, mehanik v Mariboru. — Med dirko sta se pripetili dve nezgodi: Dirkač Pelicon Josip je padel in se precej potolkel, Pesek Vilko je imel defekt.

Značilna proslava francoske avijatike.

Dne 25. julija poteče 20 let, kar je francoski avijatik Louis Bleriot prvi preletel Canal La Manche iz Calaisa v Dover. Francoski aero-klub, na čelu mu P. E. Flandin, podpredsednik francoskega parlamenta, pripravlja pod pokroviteljstvom sedanjega ministra avijacije Laurenta Eynaca velike narodne slavnosti, ki bi se naj 27. in 28. jul. vršile v Calaisu. Manifestaciji francoskih avijatikov bodo prisostvovali tudi angleški.

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodevinski roman iz starih Benetk 89

Altieri je zamišljeno sedel.

»Oprostite mi mojo silovitost,« je dejal. »Vsega me je omamila ta nenavadna vest!«

»Oproščam vam,« je rekel Dandolo ter mu pomolel roko, dočim sta obenem nezaupno pogledala drug drugega. — »Sicer pa, ali bi se mogel srditi na Leonorinoga soproga? ... Toda, ker veste...«

»Da, vem. Povedala mi je Imperija...«

»Znano mi je to. Pravkar je bila pri meni, meneč, da mi prinaša novico, dočim jaz že pet mesecev zasledujem Rolanda Kandiana korak za korakom in sem ga ravno jaz privabil v Benetke, in je ravno v meni vznikla misel, da ga polagoma napotim v to hišo... kamor, kamor se mi je zdelo, da ga morajo vleči tudi stari spomini...«

Ob tem mirnem namigljaju na Rolandovo ljubezen do Leonore je Altieri besno zamahnil.

»Toda vi še ne veste vsega,« je nadaljeval Dandolo. Kandiano stoji načelu pravcate armade. On poveljuje dvatisoč oboroženim razbojnikom. Ladje ima. Morda sanja celo o tem, da bi naskočil Benetke!... Torej vidite, dragi prijatelji, da je stvar, ki nama dela skupne skrbi, prava pravcata državna skrivnost.«

»In dož,« je menil Altieri z jedkim glasom, »je nedvomno obveščem o tem...«

Dandolo je streslo.

»Dož ni obveščem,« je dejal. »Čas ga bo obvestiti, ako mi Kandiano uide.«

»Dobro, dobro... Torej je vse ukrenjeno za nocojšnji večer?«

»Da, vse.«

»Torej vam ni napotno, če jaz prisostvujem vašemu pohodu?«

Dandolo je šinil blisk iz oči na Altierija. Toda premagal se je in odgovoril:

»Vaša pomoč, Altieri, nam bo le dragocena!«

»Torej, do svedenja drovi!... Ob kateri uri?«

»Točno ob devetih.«

Altieri je še enkrat stisnil Leonorinemu očetu roko ter odšel, mrmraje:

»Zdi se, da sem prišel ravno o pravem času!...«

Dočim so se godile te reči pri velikem inkvizitorju, se je odigraval v Altierijevi palači drugačen prizor.

Po navodilu generalnega kapitana se je bila Imperija spustila v tesen hodnik, na koncu katerega je res par stopnic vodilo do vrat, napravljenih v enem izmed stranskih kril palače.

Ko je pravkar hotela stopiti na prvo stopnico, se je tuja roka dotaknila njene rame.

Naglo se je okrenila ter zagledala pred seboj žensko, ogrnjeno s pajčolanom.

»Pojdite z menoj!« je dejala ta ženska z glasom, rahlim kakor dih.

Imperija se je v prvem hipu obotavljala; nezaupno se je ozrla okrog sebe. A že jo je bila neznanka prišla za zoko, potegnla jo s seboj ter jo porinila v samotno sobico.

Tam si je odgrnila pajčolan.

»Leonora!« je zamrmrala kurtizana zamolklo.

Da, bila je Leonora!...

Kako se je znašla na Imperijini poti? ... Kaj je hotela? Leonora je bila preživela tisto dopoldne kakor vse dopoldneve in vse dneve svojega sedanjega življenja: ob domačem delu. Kakor ji je rekel Altieri, bila je vzrona gospodinja, ki se ni zadovoljevala samo z nadzorstvom nad drugimi, nego je lastnoročno posegala v delo, brez naglice sicer, a tudi brez odmora.

Človek bi dejal, da je upala z zaposlenostjo v skrajnem trudu svojim mislim zabraniti pot v višavo, v deželo sanj. Navadno, skoraj da poselsko delo je bilo zdaj v resnici njena največja tolažba. Kakor hitro ni imela opravka, je čutila, da se je polasča obup in da mora zdajpazdaj zahteti vpričo služkinj. Kakor hitro se je začutila brez dela, je vedela, da jo bo pograbil obup, in da sebo razjokala vpričo svojih ženskih. Jokala je le ponoči, kadar so se vtišini in v mraku dvigali v duši njeni spomini in vstajali okrog nje kakor strahovi ob postelji umirajočega. Včasih, kadar ji je bilo srce tako polno, da je hotelo počiti, in je njena bridkost že prekipevala, je skrivaj odšla iz palače, peljala se na Olivolski otok in sedla pod cedro, kjer ji je bil Roland prisegel večno ljubezen; o polnoči — to je bila ura, da sta se razstajala v času njene sreče — je odhajala, ne sicer potolažena in razvedrena, pač okrepljena v svoji borbi proti zlu, ki je pomalec izpodkopavalo njeno zdravje.

Tisto jutro je delala v perilnici, ki je ležala v drugem nadstropju palače, ter vodila pregledovanje ene iz-

med tistih velikih perilnih omar, ki so se častno postavljale med zakladi odličnih beneških hiš.

Za hip ali dva se je zdelo, da je vsa potopljena v svoje misli.

Nato se ji je mahoma vrnila zavest; vstala je, stresla glavo, stopila k oknu ter skušala siloma obrniti svoje zanimanje na beneško življenje, ki je trepetalo in se lesketalo v poljubu zlatega solnca in ob premikanju nališpanih gondol, ki so se srečavale na Velikem kanalu in vozile mlade gospode v blestečih oblekah, dame, ki so se sanjale in sijale v krasoti — ob vsem bežečem in kapričnem življenju beneškem, ob igri tistih vročih barv, ki jim je Ticijan postavil neminljiv spomenik.

Skoraj celo uro je stala tam ter naslanjala svoje vroče čelo na šipo.

Jata golobov je zletela po čistem in lahmem zraku tega svetlega dopoldneva v začenjajoči se beneški zimi — eni tistih zim, ki so tako mile, da se zde kakor poletja zmernejših krajev sveta.

Jata golobov je opisala v zraku velik krog; nato se je razkropila zaradi kdovekakšne kaprice teh ljubkih gostov povodnega mesta. Dva izmed njih sta se zaobrnila ter se spustila prav po domače na tabor neke gondole k odpočitku.

Leonora je mašinalno gledala početje teh krotkih ptic, ki niso človeka nikjer tako privajene, kakor v Benetkah.

Gondola pa se je bližala in je nazadnje pristala pred palačo. Iz nje je stopila ženska, prekoračila naglo ozki prostor nabrežja ter vstopila...

To žensko je Leonora spoznala vzlic njenemu pajčolanu!...

Popadel jo je dolg trepet, ki je kar ni hotel izpustiti; stisnila je roko na srce ter se umaknila od okna, kakor da je prejela strašen udarec... Njena običajna bleđost je postala še bolj mramorna, in trda guba je padla na graciozni lok njenih ustnic. Nato je s silnim napotom nadvladala razbrzdano zmešnjavo svoje duše.

In zdaj je odšla v pritličje ter stopila v neko sobo, kamor ni hodila nikoli.

In slišala je!...

Glas ženske se je začul do nje.

Imperijin glas, ki je izpregovoril:

»Roland Kandiano je v Benetkah!...«

Udarec je bil hud. Leonora je izustila rahel krik, že bolj podoben stoku, ter se v nezavesti zgrudila na tla.

Mali oglasi

Zanima, doplovanje in oglaševanje ali trgovaškega ali rokavnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Radi selitve
se prodajata dve postelji in 2 omari. Po brežka cesta 15 H., levo. 1377

Učenci
s primerno šolsko izobrazbo se takoj sprejme v modno trgovino. Naslov v upravi. 1378

Kavarna Park
v sredo, soboto in nedeljo koncert. 1380

Dijak
instruira nižješolca s prihodnjim šolskim letom, proti prosternu stanovanju. Poučeval bi tudi med počitnicami za razredni izpit. Naslov v upravi lista. 1371

Natakarico
(jedilnosko), prikupno, pošteno, samostojno z manjšo kavcijo sprejme bližja restavracija. Posudbe pod »Restavracija 14.« na urno listo. 1370

Stanovanje
obstoječe iz treh sob (ali dve veliki) kabineta, kuhinje in priključni isče za kuhinjo ali avgust tričlanska rodbina. Cenene ponudbe sodnika Kotšek-u, Brežice ob Savi. 1376

Prevoz
premoza, dev. pohištva in druge tovarne robe prevzame obveznana podjetja A. Reismann, Volasniška 6. Postrežba točna. Carinska roba se kulantno in promptno carila. 1374

Dajte avtomobila,
motorje in kolosa strokovnjaku v popravilo. Vozili bodeše potem sigurno in brez defektov. Popravila se izvršujejo točno in po brezkonkurenčnih cenah. Brata Komel, mehanična delavnica, Aleksandrova c. 160. 848

Vse potrebščine za dom,
kakor posteljno in ostalo perilo, senčnike, čarne pupe, blazine za divane, gobelne, zavese, pregrinjala, ročne torbice itd., vse lepo izdelano in poceni dobite samo pri L. Kötner, Maribor, Volasniška trg 3. 52

Velika zaloga kuhinjske posode,
lišne in kuhinjske potrebščine vseh vrst. Vsaki gospodnji znana prvovrstna emajlirana posoda znamke »Herkules« iz tovarne Sphinx. In aluminijevo in litazelezo postekleno posodo. Nadalje mline za meso, orehe, kavo, mak in poper. Tehnice za kuhinjo in meropreizkusne za trgovce z uteži. Ribeže ravne, okrogle, polokrogle in oglate. Lopatice za oglje, pepel in smeti. Sita, deske za testo in valjarje. Likalnike. Razne oblike za vsakovrstno pecivo. Kutije za specerijo in dišave. Kotičke in šibe za sneg. Kotičke za polento iz kotlovine. Solnike, mlečne vrčke, cedila za juflo, čaj, testo in salato. Vedrice, umivalnike in vrče. Nožne posode. Stiskalnice za ocvirke in krompir. Samovare »Phobus« in druge vrste. Skafje okrogle in ovalne. Lonce za kuhanje perila in perilnice. Jedilno orodje vseh vrst. Jedilne servise iz porcelana. Kroznike iz porcelana in kamenine. Umivalne garniture in vse vrste steklene robe. Potne plitane košare in ožarje. Postrežba točna in solidna! Cene konkurenčne! Albert Weel, Maribor, Glavni trg št. 5. 334

Električne inštalacije,
popravila, svetilke, likalnike, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ulica 16. 117

Skatle
v vsaki velikosti in kakovosti izdeluje najbolje, najhitreje in najceneje Foto-Kompanija, Maribor, Gregorčičeva ul. št. 12. 1086

Cenjenim gospodinjam
se priporočam za naročila pohištva, izgotovljenega in po načrtu: spalnic, jedilnic, kuhinj, madrac, ofoman, zavese, rotet, lastnega izdelka. Popravila i. dr. se izvršujejo solidno in poceni. Sprejem pohištva tudi v prodajo in zamenjavo. B. Jagodič, Rotovski trg 4. 1110

Sandale vseh velikosti,
šivane kakor tudi damske, moderne sandale najbolje kupite ali naročite po meri v Mehanični delavnici čevljev in sandalov, Vrtna ul. 8, Maribor. 1020

Fotografiram vse.
Domači, industrijski in športni posnetki. Nove prenosljive svetilne naprave. Najmodernejši aparati. Fotografije zopet odprti. Cene solidne. Fotomayer, Gosposka 39. 463

14 DNEVNA REKLAMNA PRODAJA PERILA

Od 1. do 15. junija po izredno znižanih cenah da se vsakdo lahko prepriča o izredno dobri kvaliteti in izdelavi stajc iz

tvorniške zaloge perila J. Karničnik, Maribor, Glavni trg 11

1328

»JDEAL«

Tel. 480

Tel. 480

Kralj Deboluh in sinko Debolinko

LEPA PRAVLJIGA ZA MLADINO, KI JO DOBITE V UPRAVI „VEČERNIKA“ MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

Parna pralnica in kem. čistilnica

Centrala: Frankopanova 9
Podružnica: V trinjska 7
Pride in dostavi se na dom